

Huvudman

Huddinge kommun
vux@huddinge.se

Beslut

Datum 2026-06-05

Dnr SI 2026:4292

Sida **1 (5)**

Ärendet

Tillsyn av den kommunala vuxenutbildningen i Huddinge kommun

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Huddinge kommun att senast den **30 oktober 2026** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande rätten att genomgå provning. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Huddinge kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Huddinge kommun ska vidta följande åtgärder

1. Se till att erbjuda provning till samtliga personer som vill genomgå provning (20 kap. 40 och 40 a §§ skollagen).

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.stockholm@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 23069, 104 35 Stockholm. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr SI 2026:4292) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har under våren 2026 inlett en tillsyn av den kommunala vuxenutbildningen (komvux) i Huddinge kommun.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om Huddinge kommun, som är huvudman för komvux, har följt bestämmelserna gällande rätten att genomgå provning.

Skolinspektionen har inhämtat ett skriftligt yttrande från Huddinge kommun.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av huvudmannens yttrande framgår bland annat att antalet provningstillfällen inom den kommunala vuxenutbildningen i Huddinge kommun varierar mellan olika utbildningsområden. Respektive utbildningsanordnare erbjuder regelbundet provningar i sina kurser och ämnen. Den enskilde anmäler sig direkt till den utbildningsanordnare som erbjuder den aktuella kursen eller ämnesnivån. Information om hur anmälan går till samt datum för provningar tillhandahålls via respektive utbildningsanordnares webbplats. På Huddinge kommuns webbplats finns övergripande information samt hänvisningar till aktuella utbildningsanordnare.

Som bilaga till yttrandet har huvudmannen inkommit med en sammanställning där det bland annat anges hur många gånger per år som respektive utbildningsanordnare erbjuder provning, i vilka kurser och ämnesnivåer som provning erbjuds och om alla som anmäler sig till provning får plats eller inte.

I huvudmannens yttrande anges vidare att varje utbildningsanordnare, som anordnar provning inom grundläggande kurser och inom gymnasiala eller teoretiska kurser och ämnesnivåer, organiserar provningar minst fyra gånger per år och ämne eller kurs som anordnaren har i sitt kursutbud. En anordnare genomför provningar vid fem tillfällen per år och ämne eller kurs. Detta framgår även av den inskickade bilagan. I de ämnen eller kurser där Huddinge kommun driver komvux i egen regi anordnas provningar två gånger per år.

Vidare framgår det av huvudmannens yttrande och tillhörande bilaga att eleverna får en provningsplats vid respektive anmälningstillfälle inom Svenska för invandrare (SFI), grundläggande kurser och majoriteten av yrkesutbildningarna. När det gäller gymnasiala eller teoretiska kurser och ämnesnivåer får dock inte alla som önskar anmäla sig till provning en plats vid respektive tillfälle.

Som skäl till att inte alla kan erbjudas en provningsplats vid respektive tillfälle har huvudmannen uppgett i huvudsak följande. Efterfrågan på provningsplatser är generellt mycket hög och överstiger ofta tillgänglig kapacitet men efterfrågan på provningar varierar också över tid och mellan olika ämnen. I vissa fall fylls tillgängliga platser mycket snabbt, medan platser vid andra tillfällen inte utnyttjas fullt ut och detta gör planeringen komplex. Vid planering av provningar behöver hänsyn tas till verksamhetens samlade förutsättningar, särskilt lärarnas arbetsbelastning. Under vissa perioder, exempelvis under våren, sammanfaller ett högt elevtryck i den ordinarie undervisningen med ett ökat intresse för provningar. Detta påverkar möjligheterna att utöka antalet provningstillfällen.

Rättslig reglering

Kommuner är huvudmän för förskola, förskoleklass, grundskola, anpassad grundskola, gymnasieskola, anpassad gymnasieskola, kommunal vuxenutbildning och fritidshem, om inte annat följer av 4 § (2 kap. 2 § första stycket skollagen).

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i denna lag, föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen).

Den som är bosatt i landet och vill ha betyg från utbildning på grundläggande nivå, anpassad utbildning på grundläggande nivå eller utbildning i svenska för invandrare ska ha möjlighet att genomgå provning i alla kurser som det sätts betyg på. Detta gäller även den som tidigare har fått betyg på kursen.

Provning i en kurs får göras bara hos en huvudman som anordnar den aktuella kursen.

Med provning i en kurs avses en bedömning av kunskaper som resulterar i ett betyg som sätts i enlighet med bestämmelserna om betyg och betygssättning i 35–37 och 38 §§. (20 kap. 40 § skollagen.)

Den som är bosatt i landet och vill ha betyg från utbildning på gymnasial nivå eller anpassad utbildning på gymnasial nivå ska ha möjlighet att genomgå provning i alla ämnen som det sätts betyg i och på samtliga nivåer i dessa ämnen. Detta gäller även den som tidigare har fått betyg i ämnet och även om betyget omfattar den nivå i ämnet som provningen gäller. Den som fortfarande är elev i gymnasieskolan eller i anpassade gymnasieskolan får dock inte genomgå provning på en viss nivå i ett ämne om eleven tidigare har fått minst betyget E på den nivån.

Provning i ett ämne får göras bara hos en huvudman som anordnar utbildning i ämnet på den nivå som provningen gäller.

Med provning i ett ämne avses en bedömning av kunskaper på den nivå i

ämnet som prövningen gäller som resulterar i ett betyg som sätts i enlighet med bestämmelserna om betyg och betygssättning i 35–37 och 38 §§. (20 kap. 40 a § skollagen.)

Med entreprenad avses i denna lag att en huvudman sluter avtal med någon annan om att denne ska utföra uppgifter inom utbildning eller annan verksamhet som huvudmannen ansvarar för enligt denna lag.

Huvudmannen behåller huvudmannskapet för uppgifter som utförs på entreprenad. (23 kap. 2 § första stycket skollagen.)

Alla uppgifter får överlämnas till en enskild fysisk eller juridisk person på entreprenad inom kommunal vuxenutbildning (23 kap. 8 § p. 1 skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister när det gäller rätten att genomgå provning inom komvux i Huddinge kommun.

Av utredningen i ärendet framgår att inte alla elever som önskar anmäla sig till provning för gymnasiala eller teoretiska kurser och ämnesnivåer kan ges en plats vid respektive provningstillfälle.

Skolinspektionen konstaterar att det visserligen finns ett flertal utbildningsanordnare att anmäla sig för provning hos, vilka var och en erbjuder flera provningstillfällen per år, samt att flera utbildningsanordnare uppges ha möjlighet att ge en plats åt varje person som ansöker om provning vid respektive provningstillfälle. Eftersom huvudmannen dock inte kan erbjuda en provningsplats till alla som önskar få anmäla sig till ett provningstillfälle, bedömer Skolinspektionen att huvudmannen inte följt bestämmelsen om att erbjuda provning och detta är en brist.

Huvudmannen har uppgett att anledningen till att alla inte kan ges en plats vid respektive provningstillfälle bland annat beror på hög efterfrågan och svårighet med planeringen av provningstillfällena. Skolinspektionen konstaterar att det saknas stöd i skolförfattningarna att neka någon provning på grund av plats- eller resursbrist. Nuvarande system innebär svårigheter för sökanden att kunna förutse om de kan ges en provningsplats vid ett visst provningstillfälle eller inte och påverkar den enskildes möjlighet att inom en rimlig och förutsebar tid kunna gå vidare med sin utbildning.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Huddinge kommun uppfyller inte författningarnas krav vad gäller rätten att genomgåprövning inom komvux. Det finns därför skäl att förelägga Huddinge kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

☒ Johanna Olsson

Beslutsfattare
Signerat av: Johanna Olsson

☒ Caroline Reinkjöp

Föredragande
Signerat av: Caroline Reinkjöp